

voi jakaa oppilaat ainoastaan kahden osastoon. Toisaalla taas saattaa olla tarpeellista jakaa liitto useampiin osastoon. Suurilukuisissa liitoissa, joita voi syntyä kaupungeissa ja suurissa tehdaskylissä, on se suorastaan välttämätöntäkin. Valian suurta määrää on näet mahdoton yhdellä kertaa opettaa, jos mieli saada kaikki seuraamaan opetusta. Keskimääräinen luku oppilaita yhdellä osastolla voi olla 30. Enempää kuin 40 oppilasta ei pitäisi missään tapauksessa ottaa yhteen osastoon.

Opetuskursi on kytäviä läpi siten, että ensimmäisellä osastolla aletaan kurssi alusta ja muennan siten eteenpäin niin pitkälle kuin ehdittään. Toiselle osastolle siirtyneinä saavat oppilaat jatkaa siitä, mihin edellisellä on lopetettu ja samoin taas kolmannella osastolla siitä, mihin toisella on lopetettu.

Ryhtykäämme sitten varsinaisen opetuskokouksen toimintaan. Kokoonnuttua lauletaan aluksi joku laulu, esim. "Työväen marssi". Sen jälkeen toimittaa sihteeri, jos hän on saapuvilla, tai opettaja oppilaiden nimiluodon. Länkölevat merkitään luetteloon jollakin sopivalla merkillä; poissaolevien suhteen ryhdytään myöhemmin asian aiheuttamiin toimiin.

Opetustunti alkaa. Opettaja ryhtyy selittämään ainettaan, tehden siihen aluksi lyhyen johdannon. Esityksen tulee olla puolituntin selittävää ja puolitunti kyselyä. Kysymyksillä on tarkoituksena pitää lapset tarkkaavaisina ja ottaa selvää, josko lapset täysin tajuaivat opetuksen. Edelläkäyneen valmistuksen kautta on opettaja täysin tutustunut aineeseensa, jotta hän voi kompastellessaan esittää kuulluilleen. Liian pitkää yhtämittaista selitystä on vältettävä, sillä sitä eivät lapset jaksaa kovin pitkälti seurata. Kyselytunteen antaa vaihtelua ja samalla lohtua lapsi ajattelemaan asiaa. Tärkeimpiä ajatuksia on niiden paremmin mieleen painamista varten, annettava oppilaiden toistaa yhtä aikaa. Niinkään on koetettava lapset johtaa havaintojensa ja kokemustensa pohjalta toivottuun tulokseen.

Kertomusten ja vertausten muodossa voi myös selvittää monta asiaa, jotka muuten voisivat jäädä hämäräksi. Satuvalla vertauksella johdoin lapselle tunnetun seikkaran saa lapset asian käsittämään paljon paremmin kuin suoranaisella selityksellä. Sentähden onkin tärkeää opettajain ja edelläpäämiä mieltä valmiiksi kaikki ne anekdotit, joista sitte ainetta käsitellessä voi olla hyötyä. Oppilaiden vastausten kautta voi kyllä asia useinkin mennä toiselle suunnalle, kuin on odottanut, mutta silloinkin tonaikassa on esivalmistus hyvä. Aina löytyy välihuutoja, joita myöhen voi päättää takaisin ensiselle uralle. — Kaiken varalta on hyvä, että opettajalla on erillinen vihko aineiden lisenensyksiä varten. Jokaan län edelläpäämiä tekköön lisenensyksen. Opetusvälineitä on käytettävä myös apuna, jos niitä on sopivia saatavissa. Ainakin voi hankkia kuvia, joita on työväen julkaisussa, ja niitä käyttämällä saattaa tehdä opetuksen joissain määrin mahdolliseksi.

Opetusajan pituudesta voi olla hieman erilaisiä mielipiteitä, mutta kun ottaa huomioon, että Ihanneliiton oppilaat ovat kouluikäisiä ja siis heillä on "voti" siellä kylliksi, niin ei opetusajankaa voi asettaa pitkäksi.

Riittä kuu asettaa yhdessäololle aikaa noin 1½ tuntia. Sen ajan voi jakaa kolmeen opituntiin siten, että kukin tulee kestämään noin 25—30 minuuttia. Pieni välihuuto on hyvä lasten hiihänuudysta vastaan. Opetustun ja työn voi jakaa esimerkiksi näin:

Ensimmäisenä tuntia suoritetaan alustavat toimet sekä todustetaan edellisen opetustunin aiheen kertaus ja kuulustelu.

Toisena tuntilta pidetään uudesta aineesta luento ja opetustunti. Kolmas tunti käytetään yhteislaulun harjoitteluun, leikkilu ja maahan sellaiseen. Jos on tapana antaa lasten harjoitella runonlausumista ja kaunokirjua, niin suoritetaan se tällä tunnilla. Lauluja opettaessa on lap-

sille myös selitettävä laulun sanain sisällys.

Vuoropuhelu y.m. sellaisia harjoituksia ei ole pyrittävä erikoisesti toimeenpanemaan muuta kuin poikkeustapauksissa, silloinkin ainoastaan yhteistä juhlaa varten.

Kun opetuskokouksen tehtävät ovat suoritettu, muistutetaan seuraavan kokouksen ajasta sekä sen jälkeen lauletaan lopettajaisiksi pari väärsyä. Erotessa on opettajan hyvä muistuttaa, että oppilaat viivyttämättä menevät kotiinsa, eivätkä jää pitkän teltä alkaansa kuluttamaan ja siten tuota vanhemmilleen huolta.

Opetuskokoukset ovat tehtävät mahdollisimman raitoisiksi ja miellyttäviksi, silloin niissä lapset viihtyvät. Taloudellisten asiain selitys on kyllä kuluaa työtä, mutta opettajan on koetettava tehdä se syrjäseikoilla hauskaksi. Lisäksi vaaditaan, että niissä säilyy hyvä järjestys ja että oppilaat ovat tarkkaavaisia esityksen aikana. Järjestyksestä voi opettaja pitää huolta, esiintymällä varmasti, mutta samalla säyvästi. Kun oppilaat näkevät opettajansa esiintyvän päättäväisesti, niin vallattomimmatkin oppilaat kunnioituksesta rauhottuvat. Ankara ja jokaisesta pikuseikastakin melua pitävä ei opettajan silti tarvitse olla. Kun opettaja puhuttelee oppilaitaan niinkuin pikku ystäviä, niin on se oman sa synnyttämään luottamuksellisen suhteen oppilaiden ja opettajan välillä. Ja sellaista suhdetta menestyksellinen opetustyö vaatii.

Juhlat ja huvit.

Toiminta Ihanneliitossa ei voi rajoittua yksinomaan opetuskokouksiin. Lasten vilkas luonne vaatii välillä myös kevyempää. Sellaisiksi koitelkoiksi liittojen toiminnassa muodostetaan yhteiset juhlat ja huvit. Tällaisia toimeenpannaan kerran tai korkeintaan kahdesti lukukaudessa. Niitä varten valmistetaan eri ohjelmat. Ohjelman suorituksen käytetään etupäässä liiton omia jäseniä. Ohjelmat tällaisiin tilaisuuksiin koetetaan saada mahdollisimman hauskoiksi ja samalla opettaviksi, että niistä on jäsenille sekä hyötyä että huvia. Ensimmäiseksi sijoitetaan ohjelmaan lyhyt puhe. Sen jälkeen kertomuksia, runoja, lauluja, vuoro-keskusteluja ja kuvarelmia. Leikkijä ei myöskään saa unhottaa. Sitä voi ottaa silmään tunteen muun ohjelman välillä vähemmässä määrässä sekä loppupuolella juhlaa enemmän. Hauskuutta siellä olla pitää, silloin lapset silmään kottuvat ja mutta samallaista tilaisuutta odotellen käyvät väit mielellään opetuskokouksissakin.

Juhlien valmistuksessa on tilaisuuden mukaan käytettävä lasten apua. Ohjelman suorituksen valitut lapset harjoitetaan hyvin tehtävänsä täyttämään. Epäselväksi ei saa jättää mitään, sillä hyväkin ohjelma numero voi mennä pilalle, jos esittäjä ei muista tehtävänsä ja siten tuottaa hämmäköä muuhunkin. Ei ole annettava lapsen alussa ominpäin harjoitella, ettei hän ehkä saisi väärää suuntaa, jota sittemmin on vaikeampi oikaista. Alussa on ohjauks annettava ja myöhemmin vasta sallittava hänen yksin harjoitella. Ei ole myöskään kohtuullista antaa samalle lapselle useampia ohjelmaosia juhlissa, ettei lapsi liaksi väsy ja että niin moni oppilas kuin ainakin voi ottaa osaa juhlan ohjelman suoritukseen. Opettajat pitkööt velvollisuutensa katsoa, että kaikki ovat aikanaan "reilissa". Mitään sellaista ohjelma numeroa älköön sallittako minkä sisällöstä ei opettajalla ole ennakolta tietoa.

Juhlien kutsutaan vieraksi lasten vanhempia, jolle oppilaat tietysti mielellään näyttäivät, mitä kaikkea he ovat liitossa oppineet.

Nämä yhteisten juhlien ohjelman suoritus ovat oman antamaan alkuohjauksa suurempien juhlien ohjelmatehtäviin heidän astuessaan tularaisuudessa julkiseen yhdistyselämään. Yhteisiä hiihänuudista järjestäessä on kuitenkin opettajan katsottava, ettei ohjelma tule liian pitkäksi ja etteivät lapset joudu siellä olemaan ainakaan klo 8 jälkeen illalla. Paitsi tällaisia juhlia, voidaan

jäsenille toimeenpanna muitakin huvitilaisuuksia, kuten urheiluleikkejä, mäenlaskuretkiä, venematkoja keviän ja syksyin, huviretkelyjä ja muita sellaisia. Erittäinkin tahdotaan kiinnittää huomiota urheiluleikkeihin ja huvimatkoihin, jotka ovat sekä terveellisiä että hauskoja ajanvietteitä. Johtajat aina voivat lisäksi keksiä uutta, joka saa oppilaat yhä enemmän kiintymään liittoon ja sen työhön. Myöskin voi liiton jäsenten kesken järjestää kaikenmoisia pikku kisoja ja kilpailuja, joissa jäsenet voivat kehittää itseään niin hyvin ruumiillisesti kuin sielullisestikin. Palkintona näissä on sopiva jakaa lastenkirjallisuutta, lasten lehtiä y. m. s. Kilpailuja voi järjestää lausumisessa, kertomuksen lukemisessa, sadun kerronnassa, vieläpä urheilussa ja voimistelussakin. Palkinnot ovat oman kiinnostamaan niiden saajia aina innokkaampana ponnisteluun.

Huveja valitessa ja järjestäessä on kuitenkin katsottava, etteivät ne muodostu pääasiaksi liiton toiminnassa ja vierota oppilaita liiton varsinaisesta tarkotusperästä. Kohtuullisuus on huvissakin paras. Ymmärättävä opettaja voi itse parhaiten arvostella mikä on kylliksi ja samalla ei ole liikaa. Lapsilla on huvin tarve ja siksi ei ole estettävä heitä sitä kohtuullisessa määrässä saamasta.

Ihanneliittoharrastuksen viireillä pitäminen.

Asianomaisesta toimikunnasta, opettajista ja avustajista riippuu, miten hyvin harrastus Ihanneliitton sen ympäristössä säilyy. Toimihenkilöiden velvollisuutena on pidettävä että he eivät laske asiansharrastusta kuoleutuman vanhemmissa enempää kuin lapsissakaan. Siksi on toimihenkilöiden valvottava, että asiasta muistutetaan silloin tällöin aikuisten kokouksissakin. Varsinkin lukukausien alkaessa on siitä vanhempia muistutettava. Sen voi toimikunta tehdä m.m. lähettämällä kiertokirjeitä yhdistyksille. Samoissa kirjeissä voi kehottaa myös Liiton aineelliseen avustukseen.

Lasten innostuksen viireillä pitämiseen ovat aikaisemmin mainitut kotomakäviäjät hyvänä apuna. Harrastusta voi kasvattaa myös levittämällä lehtisiä ja voidaan myös vastaisuudessa valmistaa pikkukirjasia, joita jaetaan lukukauden lopettajaisissa niille Liiton oppilaille, jotka ovat alkerasti käyneet Liiton opetuskokouksissa.

Oppilaiden kyllästyksen ja liian rasituksen välttämiseksi järjestettköö Liiton yösuunnitelma sellaiseksi, ettei se tule vaikeuttamaan lapsia muiden velvollisuuksiensa täyttämisesä. Lukukausia ei tule asettaa valian pitkiksi, pikemmin tehäköön ne lyhemmiksi tavallisia koululukukausia. Sitä on se etu, ettei Liiton työhön ehdiä kyllästyä ja uusiutuessaan riittävä loma-aikojen jälkeen saa Liitto oppilaat sitä tarkomkaanmiin käymään asiaan käsiksi. Kun Liitto täten melkein aina pysyttää autuuden viehlytyksensä, kiinnittää se oppilaat paremmin itseensä. Ja sitä kiinnitystä tässä työssä tarvitaan, jos sen mieli tulla siksi hedelmää tuottavaksi köyhälistön ihanteiden kylväjäksi lasten keskuuteen, joksi sitä on suunniteltu.

Paljon puuhua ja huolta asian viireilläpitäminen ja toiminnan järjestäminen kyllä kyäy toimihenkilöiltä, mutta onhan tarkotus niin jalo ja paljon lupaava, että sen puolesta kannattaa yrättää. Kansan laulojen kerrosten lapset ovat jo nuoruudessaan tutustettavat siihen yleävään tarkotusperään, johon sosialidemokratia pyrkii. Sitä tietä saadaan sen ympärille ryhnyttymään aina suuremmat kansalaisjoukot ja siten kiihutaan lähemmäksi lopullista päämäärää kolmen. Rakkautta asiaan ja innostusta työhön kun on, niin toiminnan täytyy pakostakin johtaa hyviä tuloksiin.

KIRJEENVAIHTAJILLE!

Älkää missään tapauksessa lähettkö lehteen ajottuja kirjoituksia Toverittaren konttoriin, Astoriassa, vaan toimitukselle, joka sijaitsee Portlandissa, osoitteella: 1669 E. 16th St., Portland, Ore.

VIINIRYPALEEN MUSTA TERTTU

Kirj. Klaudiv Parkkonen.

(Jatk.)

Hän ei halunnut ajatella enempää. Hän toivoi, että huomisamun koittaessa vihollisen luoti tai miekka tekisi lopun kaikesta. "Antaa äidin saada sitä mitä hän toivoi. Oh, äiti, äiti! Miksi maailma ylitselee äitejä, kuvaten heidän rakkauttaan niin suureksi ja kauniiksi, ei ainoastaan minun äitini ole sellainen, josta voisin sanoa jotain hyvää. Päinvastoin, miksi hän ei antanut minun itseni valita elämäni uraa, että voisin olla syyttämättä häntä onnettomuudestani... Oi anna anteeksi, äiti!" valkeoi hän sitten kaatuena istuviltan jälleen ruohikolle. Hän tunnusteli päätänsä. Hänestä tuntui, että se voi pian hajjeta. Sitte kun kuuli salraan valttusta, nousi hän polvilleen. "Tuolla makaa taa- jat joukot miehiä, hekin ovat yhtä raakoja kuin minä ja tuo tuossa jolla on Hevä haava ohimossa, ampui kaksi miestä kuoliaaksi ja ampui sitten haavoittavasti sitä jonka minä miekallani tapoin, ettei hän päässyt pakeneemaan." Hän irroitaa kunniamerkin rinnastaan ja menee hilpien haavoittuneen luo ja kiinnittää merkin sen rintaan, höpisten: "Miksi minun pitää kantaa sitä. Minähän vaan lopetin sen työn, jonka hän oli aloittanut. Hänen on se häpeä-merkki kannettava eikä minun." Hän palaa takaisin ruohikolle. Vahti kiirehti hänen luo.

"Herra, te olette kovin levoton, lähetänkö välskärin luokseenne?"

"E—ei! Minen pitää kuolla... äitini tahtoo mainetta... mutta kuulu veli, ekkö noilla kaikilla muillakin ole äiti...?"

Vahti katsoi häneen aamun heikkos- sa valossa eikä voi vastata mitään. "On aivan varmaan heiläkin äiti ja... sittehään minun äitini ei olekaan yksin julma... noiden toisten äiti on myös..."

Vahti sanoo juhlaillen vakavasti: "Meillä on julkempi määräys tarttua aseisiin kun se mikä voi lähtää äidin tahdosta, herra. Paneutukaa alas."

Vahti polstuu. Wladimir laskee ruohikolle ja itkee hermostunutta itkuu, itkee niinkuin lapsi.

"Xiii, sitä ei ole pahempi kuin ne toisetkaan äidit! Hymyilevien huulien ympärille kehittyi pürre, mikä kertoo kätkemistä jälleen. Tullee kolme miestä, kaksi kahtaan paria ja kolmas lankee tutkimaan häntä. Tutkittuun antaa hän jotakin juotavaa ja käskää toisten poistua. Jonkun minuutti jälkeen nostaa hän olkapäistään istumaan ja taputtelee.

"Reippautta, herra upseeri. Emme- hän me ole naisia. Luulin teitä sa- raaksi, mutta ette onneksi olekaan. Olette hermostunut hiukan eilisestä eikä ihmeekään. Teillä oli pieni joukko vaan jolla ajoitte pakosalle vihollis- joukkoja takaa. Me olimme juuri tuossa kallon rinteeellä kun näin teidän miehen väkkyviin ja heidän puolella kantui yksi toisensa perään ja ratsut vimmossaan luokseenneen poikivat häntään kuoliaaksi..."

Wladimir kohahti itseään. "Taa, jotain selvaista se oli, mutta... missä minun vuode?"

"Siihen kannettiin eräs heikko sal- ras, kun te kieltäyditte nukkumasta siinä, sanotte, että se kuristaa teitä kurkusta.

Välskäri päästi varovaisen naurun. "Meillä on kaikki sekaishin täällä. Se oli hirveä päivä, se eilispäivä. Sa- raala on kuulemma täynnä sairaita ja vedenpuute alkaa jälleen. On hyvä että edes yösyönnä on hiukan vi- lempä, mutta päivällä miehet tahto- vat juodakseen yhtä mieltä.

Wladimir nousi selvaalle. Hän tuns- i itsensä reippaammaksi, vaan katke- rauden ilme ei hävinnyt tarkalleen hänen suorista kasvoistaan. Aamu oli jo valkenemassa. He olivat ison kal- lion juurella. Hän näki harvakein kasvavla petäjällä ja koivuja sekaisin, joiden oksat hiljalleen liikkuvat heik- kon tuulen tahdosta. Vaalea sata oli hänen alhaan. Hän katsoi kaik- kea kuin tuosta herännyt. Ehkä ha-